

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 24 Co.
Pe o jum. de an 12 . . .
Pe trei luni . . . 6

Pentru România şi străinătate:
Pe un an . . . 40 lei
Pe o jum. de an 20

TELEFON Nr. 236

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ZIAR POLITIC NAŢIONAL.

REDACTIA
ŞI ADMINISTRATIA
Str. Prundului Nr. 15

INSERATELE
se primesc la administra-
tie. Preţul după tarifi
şi învalia.

Manuscrisele nu se în-
napoiacă.

Chestia hegemoniei mondiale.

In studiile cunoscute şi rezumate şi în foile noastre*) ale profesorului berlinez Franz von Liszt se prevede posibilitatea de a deveni o putere mondială numai din partea Angliei şi Rusiei, nu însă şi din a Germaniei. În sprijinul acestei opinii aduce Liszt mărimea teritoriilor şi numărul locuitorilor.

Zilele şi evenimentele de faţă însă ne dovedesc, că teritoriul şi numărul locuitorilor nu se prea validează chiar matematiceste. Germania şi aliaţii ei, deşi ca teritoriu şi numărul locuitorilor, aproape dispărate, o fracţiune numai faţă de entităţile (care poate dispune de toate coloniile, pe când Germania nu), ţine totuşi în şak de 3/4 ani puterile ententei, ba are mai mult teritoriu străin cucerit, decât ententa.

Dacă acum punem cazul, că Germania cu aliaţii ei învinge, cine e aşa de naiv să nu vadă, că Germania devine o putere mondială. Dacă acum ţine în şak toate forţele ententei, după ce şi va fi estins teritoriul şi spre vest (Belgia) şi spre est (Polonia, Ucraina), iar Austro-Ungaria spre sud, — care alianţă ar mai putea să stea în faţă cu Germania şi aliaţii ei?

Nu mai acela, care aproape singur poate ţine în şak pe toţi ceilalţi, numai acela poate să acapereze hegemonia mondială, pe când acei, cari aliaţi abia pot ţine în compania forţele Germaniei şi a aliaţilor sale nedespărţite, izolaţi nici unul nu e în stare să acapereze hegemonia planetei. Ergo — numai Germania are aceste şanse. Vorbim mai ales de Germania, fiind că de fapt acolo e puterea. Austro-Ungaria cu naţionalităţile sale, va fi avizată totdeauna la sprijinul puternicului stat naţional german.

Se presupunem acum, că ententa şi deci Rusia ar ieşi învingătoare din acest război. Ea poate fi ţinută în respect pe uscat foarte uşor de restul Europei, iar pe mare Rusia nu înseamnă nici o primejdie. Ea chiar şi pe uscat poate fi ţinută în respect de Germania singură, care pe viitor nu va mai avea în spate nici pe Franţa, nici pe Anglia şi Belgia. Va avea însă mai mulţi

aliaţi naturali faţă de pericolul rusesc.

Anglia învingătoare, va avea ca şi până acum stăpânirea mărilor, dar pe uscat, în Europa, forţele ei nu numără aproape nimic, nici cât Rusia pe mare, cum dovedesc şi luptele de azi.

Germania învingătoare? — are necondiţionat şi nedisputabil nu numai stăpânirea mărilor, ci şi a uscatului, a Europei, doar pe uscat poartă ea lupta decizătoare. Germania ieşind învingătoare, devine o putere mondială şi pe viitor nimic nu se mai poate schimba, în Europa, ba nici pe întreaga planetă, fără învoirea şi aprobarea Germaniei.

Va fi aceasta un bine, sau un rău pentru omenire — e altă chestie. Cei ce văd în asta un bine, doresc ca Germania să iasă învingătoare, pe când alţii se tem de triumful ei. — ic. —

O declaraţie a regelui Suediei.

Din Roma se anunţă: La banchetul cu ocaziunea lansării cruciatului »Swalge« în portul Goeteburg Regele Suediei a declarat că speră să menţină Suedia în neutralitate până la sfârşit; dar pericolul de a intra în război acum este tot aşa de mare ca la începutul ostilităţilor. A conchis că statul suedez nu va face nimic ce ar putea agrava situaţiunea ţării.

Succesele trupelor austro-ungaro-germane şi atitudinea Italiei.

Din Milano se anunţă: În cercurile guvernamentale române s'au cunoscut încă de Marţi la amiazi succesele trupelor austro-ungaro-germane la Dunayec. În genere se admite, că întorsătura aceasta nu va rămâne poate fără efect eficace poate chiar decisiv asupra hotărârii guvernului italian.

După cum se vede, noua situaţie ar fi influenţat deciziunea ministerială de Marţi, cu toate că succesele armatelor austro-ungaro-germane ar putea să fie mai mare, de cât au arătat primele ştiri oficiale. Domneşte părerea că nu este acesta motivul, pentru care regele şi miniştrii nu se duc la Quarto. Se crede mai mult, că rămânerea lor în Roma, este în legătură cu situaţia europeană.

De-ale Ruşilor.

Ruşii despre luptele din Galiţia.

Ruşii nu vreau să recunoască înfrângerea lor în Galiţia, căci iată ce spunea un comunicat oficial din Petersburg cu data de Mercuri apărut în ziarele bucureştene:

În Galiţia lupta între Vistula şi Carpaţi continuă cu aceeaşi îndârjire. Germanii au introdus pe linia de luptă noi forţe considerabile sprijinite pe o artilerie foarte numeroasă. Inamicul, dând atacuri în masă, au avut pierderi enorme. Câteva din unităţile noastre s'au retras pe a doua linie a fortificaţiilor din cauza luptelor îndârjite.

În noaptea de 2 spre 3 Mai în direcţia Stryi duşmanul a reluat o parte din tranşeele de pe muntele Makurka. Noaptea cealaltă însă printr'un contra-atac am respins pe duşman.

Printre rânduri Ruşii totuşi admit superioritatea forţelor noastre aliate şi retragerea Ruşilor în faţa acestora.

Ofensiva lui Hindenburg.

Din Berlin se anunţă:

Ziarul rusesc »Birjevia Viedomosti« scrie: Germanii vor în mod evident, prin ofensiva lor în direcţia Tilsit—Savle, care e întreprinsă cu forţe puternice, să mascheze o acţiune importantă într'alt loc. Nu e încă lămurit dacă vor să atragă atenţia noastră din Carpaţi spre Prusia orientală sau din Prusia orientală spre Carpaţi. Poate că au intenţia să încerce o debarcare pe coasta baltică, care însă nu are nici o şansă de succes. Criticii militari atrag din contra atenţia asupra activităţii din ultimul timp pe Bzura şi şi exprimă părerea, că aici se poate aştepta o mare lovitură a Germanilor.

În ajunul războiului chinez-japonez.

Biroul ungar de corespondenţă ne transmite următoarele telegrame:

Kopenhaga 7 Mai. Din Peking se anunţă ziarul »Novoje Vre nja«, că guvernul chinez a respins ultimatul Japoniei.

Budapesta 7 Mai. O altă telegramă din Peking, sosită deodată cu cea despre respingerea ultimatului, anunţă că Japonia a prezentat azi la orele 3 p. m. ultimatul Chinei.

STOCHOLM 7 Mai. »Dagbladet« anunţă, că consulatul japonez de aici a înmănat cetăţenilor japonezi ordinul de mobilizare.

Chestia cenzurii în cameră.

Din discursurile conţilor Apponyi şi Tisza. — Cenzura faţă de ziarile româneşti din Ungaria. — Discutarea raporturilor economice între Austria şi Ungaria precum şi între Austro-Ungaria şi Germania.

În decursul desbaterii din şedinţa de Mercuri a camerei ungare s'a adus pe tapet şi chestia cenzurii aplicată faţă de ziarile din Ungaria.

Contele Apponyi a afirmat, că cenzura — după natura ei — e în toate împrejurările un lucu rău, dar inevitabil în timp de război. Cu toate acestea cenzura trebuie să admită discutarea unor chestiuni, cu privire la cari în Germania s'a creat cu înecutul o literatură întregă, şi anume discuţia publică asupra chestiunilor, cari privesc raporturile economice între Austro-Ungaria şi Germania precum şi a chestiunilor pendente între Austria şi Ungaria. În caz contrar Ungaria s'ar prezenta în faţa acestor chestiuni mai puţin pregătită, ca în alte ţări.

În răspunsul său contele Tisza a declarat următoarele:

În ce priveşte cenzura cred că toţi suntem de acord, că în timp de război e necesară o anumită cenzură. Deasemenea suntem de acord, că orice cenzură e rea, prin urmare, dacă ea se impune, e un malum necessarium. (Necesitate). În consecinţă pe lângă cea mai mare bunăvoinţă a persoanelor respective e o imposibilitate, ca să nu obvină din când în când neplăceri, uneori comice, alteori supărătoase. Cei, cari urmăresc cu băgare de samă activitatea desfăşurată de guvern în privinţa cenzurii, vor admite, că guvernul s'a năzuit să arate ce mai mare interes, ca neplăcerile ivite să fie sanate, respective reduse.

În ce priveşte faptul, că în unele foi româneşti au apărut articoli de ziar, foarte de desaprobat, primministrul ţine să reiezeve, că presa românească din Ungaria a observat, îngere o atitudine foarte patriotică şi că astfel nu se pot ridica acuze în contra ţinutei acestei presei. Cu toate acestea s'au ivit tot-colo greşeli. Primministrul asigură însă camera, că a luat măsurile de lipsă — prin admonierii amicale sau prin ordine corespunzătoare date procurorilor — pentru ca să nu mai obvină astfel de cazuri. (Ap'lauze).

Alte măsuri restrictive faţă de ziar — la care am avea drept — n'am aplicat până acum. Dar vom face şi a-

ceasta, dacă ni s'ar impune. Crede însă, că în faţa atitudinii în genere patriotice a presei, s'a impus evitarea mijloacelor celor mai extreme.

În ce priveşte o anumită reducere a desbaterii unor chestiuni, cari au de obiect raporturile economice între Austria şi Ungaria precum şi între Austro-Ungaria şi Germania, m-aşi putea exprima — a z's contele Tisza — numai cu cea mai mare rezervă. Sunt gata să dau foarte bucuros în mod privat la muriri mai amănunţite şi cred că prin aceasta voi putea convinge pe antevorbitorul meu (Apponyi), că aceasta constituie fără îndoială o chestie, care pretinde cea mai mare precauţiune şi a cărei desbatere pe o bază mai largă n'am putea şti niciodată că unde ne-ar putea duce şi că oare ea n'ar arunca în opinia publică materii explozive, cari ar putea avea ca efect pe durata războiului o mare reacţie asupra opiniei publice a statelor aliate.

Nu mă cuget la Ungaria şi la opinia publică din Ungaria, ci mă cuget că — dacă vom desbate chestia raporturilor dintre Ungaria şi Austria şi între Austro-Ungaria şi Germania — s'ar putea ivi în aceste ţări foarte uşor chestiuni, a căror desbatere ar fi eşecul să o întrelăsăm. Împrejurarea aceasta este şi cauza, că acei factori serioşi sociali, cari se ocupă cu această chestie, evită în mod foarte corect marea publicitate nuzinduo-se să se ocupe cu ea în cercuri de tot restrânse.

Din foile bucureştene.

— Spicuiuri —

Adevărata situaţie a Germaniei.

Un român din regat perfect cunoscător al situaţiei Germaniei fiind stabilit de mulţi ani în Germania, publică următoarele în zierile bucureştene:

A răspândi în timpuri atâţ de grele ştiri neadevărate şi tendenţoase este o crimă şi o prostie, căci adevărul sfârşeste în totdeauna prin a străbate în public şi stărpeşte minciuna.

Nu sunt politician şi nu fac parte din nici un partid, sunt pur şi simplu român, cu mari simpatii pentru Franţa, dar cu o adâncă admiraţie pentru cultura germană.

Mă simt dar în măsură a fi mai imparţial în judecata mea, ca orice politician.

Trăesc de aproape trei-zeci de ani în Germania, şi m'am conving de vasta cultură, de disciplina, de ordinea şi de progresul marcant în ştiinţă, în artă, în industrie şi în toate ramurile, care au dus această ţară la mărimea ei. Şi mă întrăb pentru ce preia patriei

Satan.

Prin inima cetăţii străvechi, pline de slavă, Unde trece Moartea cu noaptea ei grozavă, Se plimbă mândru Satan cu negrele-i stafii, Iar tristele patrulare adorm pe străzi pustii . . . Se plimbă mândru Satan şi răsu-i se revarsă, Printre ruine moarte, peste cetatea arsă . . .

Armatele grozave s'au pus de mult pe fugă Şi eroii se'nspăimântă de orice păpălugă . . . Şi peste tot ţinutul, în urma lor, acuma Sunt regi atot-puternici dihaniiile şi oiama . . . Azi-nimeni nu mai merge 'n biserică şi în lavre, Căci în cetatea arsă nu sunt decât cadavre . . . Palatele pompoase, teatrele cu faimă, Mai fumegă şi-acuma în nopţile de spaimă . . .

Patrularele smintite adese 'n furii grele, Nebune schimbă focuri, luptându-se 'ntre ele . . .

Pe străzile lugubre, pustii, însângerate, Alunceă vedenii cu-a lor pustietate Şi trece sombru Satan şi-urşuri în urma lui În haită trec alene câinii bolnavi şi sătui . . .

A. Cotruş.

Convorbiri ştiinţifice.

Cauza războiului actual.

Toată lumea se întreabă: cine să fie cauza acestui război mondial? A plouat cu răspunsuri mil: articole de ziare, de reviste, broşuri şi volume. Pe când se străduiau toţi să găsească pe marele vinovat, un tânăr soritor, printr'o revistă cunoscută, ne dă de veste că a pus mâna pe grandiosul criminal; el nu e altul decât . . . ştiinţa.

Dr. veţi spune că glumeşte, dar nu, articolul pare foarte serios. Ştiinţa modernă e făcută responsabilă de toate crimele, jafurile, violurile, dărâmarile templelor artei, etc.

Ştiinţa a îngoiat pe vechiul Dumnezeu, i-a luat locul şi în urmă a uscat tot ce avea omul mai bun şi mai frumos în suflet, dându-i în schimb semeţia, aroganţa. Ştiinţa a crelat »industrialismul care copieşte«, a îngredat bogăţii înense în câteva puncte şi a determinat pauperismul, ba ceva mai mult, actuala politică are şi ea o temelie ştiinţifică. Autorul declară net, că poartă în sine aşteptările şi necesităţile, pe care ştiinţa nu î-l poate satisface şi că nu poate să pri-

mească nici una din concluziunile materialismului ştiinţific.

Un lucru nu-l contestă: binefacerea materiale ale ştiinţei, dar am crescut în afară şi ne-am micşorat înăuntru, adică sufleteste. Curios, învăţaţi, — vorbesc de cei serioşi, de adevăraţii învăţaţi, — credeau că ştiinţa, dacă nu poate să aducă cu ea o adevărată morală, ceea ce, ar desurge din ordine, disciplină, dragoste de adevăr, cel puţin nu i s'ar putea spune că e imorală. Dar după cum vedeţi î se scoate şi acest ponos.

Ceea ce e mai curios, e că mai toţi cei cari au contribuit la provocarea acestui război, nu au nimic comun cu ştiinţa. Diplomaţii niciodată nu s'au recrutat de pe la academile de ştiinţe, sau dela institute; miştrii se recrutează dintre oamenii de drept, socio-ekonomişti, militari; suveranii şi mai puţin şi cu toate acestea ştiinţa e vinovată. Autorul articolului e de sigur de bună credinţă, dar necăjit că nu poate să descurce ma-ea chestiune, s'a năpustit asupra cui nu se gândeai.

Ceea ce l'a înşelat e foarte lesne de explicat: aplicările ştiinţifice ce s'au făcut pentru pregătirea războiului. Dar oare ştiinţa e de vină în acest caz?

Cel care a inventat iarba de puşcă, cel care a fabricat dinamita şi fulmicotonul, nu la întrebuiţarea lor în război s'au gândit. Şi dacă ştiinţa e de vină acum, apoi ar urma să fie vinovată de primele aplicări ale ei în arta războiului, ceea ce e cam de mult. Dar nimeni până acum nu a acuzat-o. Ştiinţa a făcut necentenite progrese şi era natural, ca în veacul al douăzecilea ea să fi făcut nenumărate descoperiri şi invenţiuni, dintre care unele să fie utilizate şi pentru alte scopuri decât cele ştiinţifice şi economice.

Nu reprezentanţii ştiinţei şi-au trimes ultimaturi, nu ei au mişcat milioanele de soldaţi, dar când li s'a cerut apoi ajutorul, ca oricărui cetăţean, ce erau să facă?

Dar autorul articolului are de sigur un necaz vechiu pe ştiinţă, necaz probabil îndreptăţit în ceea ce-i priveşte, dar nu cred că d-sa reprezintă părerea vreunei clase din public. Ar fi peste putinţă. Poţi foarte bine să nu ai o cultură ştiinţifică şi cu toate acestea să ştii, că principala factor ai progresului e cultura ştiinţifică. Socialişti due război contra capitalismului, dar nu contra industrialismului, iar în ce priveşte ştiinţa, ei sunt cei dintâi cari o că pândesc. Şi fac foarte bine.

Ceva mai mult, dacă vreodată războaiele nu vor mai fi decât nişte fructe orse legende, apoi aceasta se va datoră numai ştiinţei, pe care autorul o târăşte la bara justiţiei. Educaţiunea generaţiei în prezent nu e cea ştiinţifică; există în toate ţările un curent pentru ca această educaţie să ajungă la însemnătatea pe care trebuie să o aibă, dar puternic nu e încă. Când masele populare, când ţările toate vor echilibra cele două educaţii, cea artistică şi cea ştiinţifică, numai atunci nu va mai exista războiul. Uitaţi-vă cu câtă greutate a pornit la război Anglia, unde acel echilibru există, cât timp a trebuit până ce aceşti oameni în adevăr culti, să-şi aducă aminte de virtuţile lor războinice.

Nu ştiinţa trebuie acuzată, ci ignoranţa, întunericul în care trăesc azi cei mai mulţi oameni. Şi-apoi, războiul e dată deslănuşit, el prinde în roata lui pe toţi, e o contagiune de care greu scapi şi de care nu ştiinţa e de vină. Ştiinţa tămăduieşte deocamdată rănile fizice, aşteptând ca după acest măcel mondial, să-şi rela seninătatea-l un moment intreruptă. Până atunci, autorul articolului să caute pe adevărul criminal.

Victor Anestin.

ȘTIRI.

— 8 Mai n. 1915.

O promoție îndușoătoare. Ni se scrie din Cluj: Onorată Redacție! Mercuri în 5 l. c. a fost promovată la universitatea de aici la gradul de doctor în științele juridice Dl. **Cornel Pop** fiul preotului din Lozna-mare. Rectorul Dr. A. Márki la sfârșitul ceremoniei l-a ținut următoarea cuvântare:

„Trei fii și-au trimis părinții dale la aceste școli înalte ca să-și câștige diploma și iată acum va dat pe toți trei patriei ca să apărâți interesele ei sfinte. Unul și-a sfârșit viața fragedă cu demnitate pe câmpul de onoare (medicinușul **Victor Pop** decorat cu medalia mare de argint pentru vitejie, căzut la *Honoraton*) iar dale din inimă îți doresc, ca ajutorul Părintelui din cer să nu te părească nici pe câmpul de luptă, iar diploma care o primești dela noi să servească încâtva spre mângâiere părinților întristați pentru pierderea ce a-ți îndurat“.

Vorbirea Rectorului a produs în auditor o mare emoție.

Necrolog. Cu inima întristată anunțăm tuturor rudeniilor și cunoșcutilor, că iubita noastră mamă, soră, și bună *Susana Câmpian* născ. F. Negruțiu, protopopasă văduvă și-a dat nobilul său suflet în mâinile Creatorului: azi în 4 Mai la orele 5 dimineața, în etate de 63 ani, provăzută cu sf. Sacramente ale murbunilor. Inmormântarea rămășițelor pământeste va fi Joi în 6 Mai la orele 2 d. a. în cimitirul gr. cat din loc. Rugăți-vă pentru sufletul ei.

Elisabetopole, la 4 Mai 1915. Elena măr. Șoldea, Clementina măr. Magda, Otilia măr. Holom ca fiice. Ioan și Iosif F. Negruțiu ca frați. Clementina, Vasile, Eugen, Otilia și Elena ca nepoți și nepoate. Colonel Anchedim Șoldea, Capitân Vasile Magda, Dr. Hariu Ho'om ca gineri.

— Subscriși cu inima frântă de durere aducem la cunoștință rudelor, prietenilor și cunoșcutilor, că prealubita noastră mamă și bunică *Ecaterina Juca Pușcariu* în etate de 71. ani, după grele suferințe, împărtașită fiind cu sfintele taine, în 30. Aprilie și a dat nobilul său suflet în mâinile creatorului. Rămășițele pământeste ale neuitatei defuncte, se vor depune spre eternă odihnă, Duminică în 2. Maiu în cimitirul bisericii gr-or. din Veneția inferioară.

Fle-i fărăna ușoară și memoria binecuvântată!

Veneția inf. 1. Maiu 1915. Livia Moșoiu n. Pușcariu ca fiică Axente Moșoiu ca ginere Cornelia Dr. Laticu n. Moșoiu Lucica și Lili Moșoiu ca nepoate Dr. Ioan Laticu ca nepot.

Premiul de pace acordat Papei. Din Copenhaga se anunță ziurului „Lokaltanzeiger“ ca premiul Nobel pentru pace s'a acordat anul acesta Papei.

Debarcarea Englezilor la Gallipoli. Ziurul „Világ“ aduce după „Corriere dela Sera“ amănunte foarte interesante asupra debarcării englezilor în peninsula *Gallipoli*. Englezii anume au cumpărat aproape toți măgarii de pe insulele grecești, lucru, care l'a început a dat de bănuț Turcoilor, dar dat fiind, că prin ținuturile acele se întrebunșează des măgarii la transportul toată lumea credea că Englezii vor folosi măgarii spre acest scop. Lucrul însă s'a întâmpiat cu totul altcum. Englezii fiind cu câtă îndârjire zpără Turcii peninsula Gallipoli, care după cum se știe e la intrarea în strâmtoarele *Dardanelelor* s'au gândit să le tragă Turcoilor o streșină păcăleală. Ei au încărcat măgarii cu lăzi goale făcând pe Turci să creadă, că sunt în ele puști și muniții și l-au debarcat pe partea cea mai expusă a peninsulei. Turcii creșând că măgarii poartă într'adevăr muniție și bănuind, că soldații englezi sunt ascunși după turma de măgar, și-au îndreptat toate forțele într'acolo împușcând intruna în beștii măgari. Intr'aceea Englezii s'au furișat tiptil pe cealaltă parte a peninsulei debarcându-și soldații în liniște. Când au observat apo: Turcii șirelicul Englezii debarcașeră deja multămită cumlanșenei docile a bravilor măgari.

Atragem atenșunea asupra concertului de binefacere, aranjat de fiușa „Sanatoriului Arhiducele losic“ în favorul soldașilor tuberculoși, care, va avea loc astăzi, Sâmbătă, la orele 8 seara în aula gimnaziului ev.

Pentru masa studenșilor români s'au mai făcut următoarele contribuții: D. Axente Moșoiu, notar cercouai în Bran și soșia sa Livia n. Pușcariu donează 100 cor. în loc de cuuș: a pe mormântul iubitelor mane *Ecaterina Juca*

Pușcariu, răposată în 30 Aprilie n. a. c. și întru pomenirea de veel a iubșilor lor reposesăi Iuga Pușcariu tată, a frașilor Cornel și Terenșe și a fililor lor Cornei și Axente.

Apollo-Blo. Program pentru azi Sâmbătă și mâne Duminică: »Una din multe« (istoria unei dragoste) Dramă socială în 3 acte. Medicament pentru femei (comedie în 2 acte), O1 această dragoste ! (Umor).

Băile de hidrot terapie ale Eforiei școalelor centrale române se deschid începând de Luni 27 Aprilie (10 Mai n.) Informașii se pot lua la administratorul băilor.

Musica la promenada de jos (capela orașului), Luni în 10 Mai p. la orele 5 după amiazi.

Bibliografie.

A apărut: „Păscălie sau Carte de zodie așezată pe șapte planete în care se cuprind 132 de ani începând dela anul 1914 și s'ajung până la anul Domnului 2046. Ediția a patra corectată și inavușită cu privire la mai multe cerinșe. Brassó Brașov. Editura *Librăriei Ioan I. Ciurcu* 1914. Prețul 2 cor. Trimis franco 2 cor. 30 fil.

— „G. Freytags Welt-Atlas“, apărut în editura „Kartog Anstalt G. Freytag et Bernat Wien VII. Schottenfeld gasse 62. Acest atlas eminent informat potrivit pentru a putea fi purtat în buzunar, conține 50 hărți principale și 25 hărți secundare, precum și o statistică alfabetică conșinând peste 17.000 numiri alfabetic. Prețul, legat 4 cor. 50.—380 mărș.

Proprietar :

Tip. A. Muresianu : Branisce & Comp.

Redactor responsabil : Ioan Lacea

Nr. 4294/915.

Invitașune de candidare.

La orașul liber reșec Brassó, e de a se ocupa locul pentru o moașă orașenească devenit vacant prin caz de moarte.

Emolumentele impreunate cu acest post sunt următoarele :

1. Salariu cor. 950.—
2. Bani de quartir „ 350.—
3. 5 adause quinquenali a cor. 50.—

Rugarea instruată cu Diploma de moașă, cu un At-stat de moralitate, cu un atestat medicophysical despre starea sanitară și a unei cărți de butez, sunt a mi se substerne până în 25 Mai a. c.

Rugări intârziaste sau neinstruate în mod corespunșător, nu se vor lua în considerare.

Brassó, în 3. Mai 1915

1—1

Jekelius.
vicecomitele.

Aviz.

Carne de bou pentru Supă klg. K. 2-40.

Carne grasă klg. K. 3.—
se capătă la

Vasile Oltean
Brașov, Târgul Cailor 13

Fânașe și pășune de arendat.

Biserica Sf. Nicolae din Brașov-Schei dă în arândă un teritor de 268 jugăre de fânașe și pășune din Poiana Brașovului prin licitașune publică verbală, care se va ținea Luni în 27 April (10 Mai n.) 1915 la orele 10 a. m. în sala de ședinșe a Comitetului parohial.

Condișiile de arândare se pot citi la d-l epitrop Andrei Lupan sen. Cacova-de-sus Nr. 4.

Comitetul parohial al bisericei române ort. răs. dela Sf. Nicolae din Brassó (Brașov)

Dr. V. Saftu, I. Priscu,
prezident, secretar.

TIPOGRAFIA
H. MURESIANU:
BRANISCE
& COMP

STRADA PRUNDULUI 15.

Modern aranjată în casele proprii, asortată cu tot felul de caractere de litere nouă, stă la dispoziția onor. clienșii, cari doresc vre-o tipăritură ca Bilete de vizită, Bilete de logodnă, Bilete de nuntă, sau: cărți de școală, tipărituri de bancă etc. Ori ce fel de tipărituri se execută prompt și iute.

COVOARE LINOLEUM PERDELE

Pânzături, albituri de pat: se pot cumpăra cu prețul cel mai convenabil, în alegere mare, prețurile cele mai ieștine la

TELLMANN & SPEIL
Târgul Grăului nr. 8.

Îngrijim și așezarea de **Linoleum** cu lucrători eșperți
Lucrările de **Linoleum** în Hotel Coroana sunt executate de firma de sus.

Sanatoriul din Sibiu--Nagyszeben
așezat în parcul orașenesc („Stadtspark“)

primește în grijă și tratament medical următoarele morhuri: morb de inimă, rinichi, stomac, zahăr, podagra (artrită), arteriosclerosă, emphisemă, astmă, bronchita catarală cronică, pleurită (și exudativă), morhuri de articulașii și oasă, scrofulosă (și deschisă), morhuri (și rană) de piele și sânge; boale de nervi, tabes, afecșuni a măduvei, spinărei și paraliseri; morhuri femeiești, anemiă, slăbire generală și reconvalenșența. — — — Prospecte și amănunte prin

Direcșune sanatorului în Sibiu--Nagyszeben.

Negoș nou de vâpseli de primul rang.

Aduc la cunoștinșa Onor. public, a vâpsitorilor de odăi și a comercianșilor că am deschis în

Brașovechi, strada lungă, No. —

Prăvălie de vâpseli și uleiuri,
bogat asortată cu toate sorturile de vâpseli.
Am și un deposit de tot felul de scări.

Preșuri moderate. 36-50 **Serviciu solid.**

N. ARSU, Vâpsitor de odăi și comersant de vâps.

EMNE de fag pentru ars prima calitate
blane și tăiate, cu vagonu,
duse acasă ieștine se capătă la **Szikls József**
Strada Neagră Nr. 5

Se poate comanda cu preșuri originale la
Kovács A. Trafica mare, Șirul florilor Nr 13.
Füßp J. Magazin cu delicatose Str. Vămei Nr. 31.
Benkó J. Librărie Strada Porșii Nr. 52.
Gaal I. Scheiu, B7 le de abur Nr. 95.

Telefon 508. XXX

Marca conducătoare a industriei indigene de ghete o are indiscutabil, mondial renumitele

G H E T E - T U R U L

„TURUL“
Fabrică de ghete,
Societate pe acșii
TIMIȘOARA.

Cea mai mare fabrică din Monarhie

130 Filiale proprii
900.000 perechi producșia anuală.
1200 lucrători și amploașii

Deposit :
BRAȘOV
Str. Porșii 8

A V I Z !

Recomandăm On. public mai înainte de urcarea preșurilor din cauza reducerii cantității materialului, — pentru sezonul de

Primăvară și Vară,

fabricatele noastre renumite, în asortiment bogat ca și în alți ani de **Giorapi de mătase, așă și bumbac pentru dame, bărbașii și băeșii.**

Mai recomandăm pentru

--- Sesonul viitor ---

Tot felul de hainușe și albituri pentru copilașii precum și jachetușe, mantelușe, bonete, pălăriușe modern executate. — — —

Cu toată stima
GEORGE FOITH & Co., Fabrică de tricotaj.
Deposit: Brașov, strada Porșii numărul 24.

Institutul de credit și economii societate pe acții în Parău.

Parói hitel és takarékpénztár részvénytársaság.

Convocare.

Membrii „Institutului de credit și economii, societate pe acții în Parău” să invite la

a II-a adunare generală ordinară,

ce se va ține în 24 Maiu 1915 la 2. ore p. m. în Parău.

Program:

- 1.) Deschiderea ședinței și designarea a unui notar și 2 membrii verificatori.
- 2.) Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere despre anul de gestiune 1914.
- 3.) Prezentarea bilanțului încheiat cu 31 Decembrie 1914 și statorirea împărțirii profitului curat.

Parău, în 5 Maiu 1915.

Direcțiunea.

Meghívó.

A parói takaréék és hitelintézet részvénytársaság tagjai meghivatnak

a II-ik rendes közgyűlésre,

megy Parón 1915 évi Május hó 24-én délután 2. orakor fog tartatni.

Tárgysorozat:

- 1.) A közgyűlés megnyitása és egy jegyző és 2. bizalmi férfi megjelölése.
- 2.) Az igazgatóság és felügyelő bizottságnak jelentése az 1914 üzletéről, működése.
- 3.) Az 1914 év végével lezárt mérleg előterjesztése és a tiszta nyereség felosztása.

Paró 1915 Május hó 5 én.

Az igazgatóság.

Contul Bilanțului pro 1914-Mérleg-számla 1914-évre.

ACTIVA — VAGYON.		PASSIVA — TEHER.	
Casa în număr — Pénztári készlet	38.62	Capital social — Alaptőke	49332.50
Escompt de cambii — Leszámit-Váltók	57992.—	Fond de rezervă — Tartalékalap	1598.64
Interese restante — Hátralékos kamatok	794.58	Depuneri spre fructificare — Letétek	3657.46
Mobiliar — Főlszerelés	486.50	Diverși creditori — Hitelezők	257.50
după amortizare-Törlesztés után.	86.50	Dividendă neridicată-Fel nem vett osztalék	494.—
	400.—	Interese transitorii — Átmeneti kamatok	128.18
		Profit curat — Tiszta nyereség	3756.92
	59225.20		59225.20

Contul Profit și Perderi -- Nyereség és veszteség-számla.

SPESE — KIADÁSOK.		VENITE — BEVÉTELEK	
Int. după depun. — Betéti kam.	144.95	Interese după cambii — Váltó kamatok	5046.32
" fondului de rezervă — Tartalékalap kamatok	76.10	" " capital — Alaptőke kam.	71.68
Dare după depuneri 10% — 10% adóbetétek után	14.50	Taxă de transcriere--Részv. Átirátási dij.	24.—
" directă — Állami egyenesadó	450.—		
" comunală și comit.-Községi és megyei pot adó	98.41		
Salare — Fizetések	134.10		
Chiria — Házbér	35.—		
Spese de birou — Irodai költségek	345.52		
Amortizare din mobilier — Törlesztés a főlszerelésből	86.50		
Profit curat — Tiszta nyereség	3756.92		
	5142.—		5142.—

Paró, în 31 Decembar 1914.

Membrii Direcțiunii-Igazgatóságtagok:

George Albu m. p., presidente George Siulea m. p., Iosif Comanicu m. p.,
Serafim Oana m. p., Andreiu Pacurariu m. p.,

Subsemnatul comitet de supraveghiere am esaminat contul prezent și l'am aflat exact. — Alulirott felügyelő bizottság jelen mérlegét megvizsgálta és helyesnek találta.

Membrii Comitetului de supraveghiere: Felügyelő bizottsági tagok:

Iuon Boamfa m. p., Traian Buta m. p.

„Gazeta Transilvaniei” se află de vânzare în numerul singuratică la 10 bani numărul. în fiecare seară la orele 5 jum. la următoarele firme din loc: Servatius (Târgul Cailor) Rosenberg (Piața mare) firma Eremias-nepoții, zarafia Pop (Strada Hirscher) și la tutungeria din colțul Bulevardul Rudolf (promenada de jos) etc.

Moșie de arândat.

Biserica Sf. Nicolae din Brașov, dă în arândă pe 9 (nouă) ani consecutivi, începând cu 23 Aprilie vechi 1916:

Moșia Meteleu-Lipănescu

din plasa Câmpului, Județul Buzău, România

prin licitațiune publică verbală, admise fiind și ofertele închise. Licitațiunea să va ținea Joi în 14 Mai vechi 1915 la 10 oare a. m. în sala de ședințe a Comitetului parohial dela Biserica Sf. Nicolae din Brașov. Ofertele închise, însoțite de o garanție provizorie în sumă de 5000 (cinci mii) Lei, să vor trimite la adresa prezidentului Dr. Vasile Saftu, protopop, sau i să vor preda în sala de ședințe înainte de începerea licitațiunei.

La cerere trimitem condițiile generale pentru arândarea moșiei.

Comitetul parohial dela Biserica rom. ort. răs. Sf. Nicolae din Brașov.

Dr. Vasile Saftu, protopop, Ioan Priscu, paroh,
prezident. secretar.

Fotografia modernă.

Am onoarea a aduce la cunoștința Onor. public, că am deschis un nou

Atelier de fotografie modernă

Strada Vămei nr: 34.

În urma aranjamentului meu special pot în fiecare oada face fotografii artistice.

La dorință și în locuințe, fără urcarea prețului. Garanterez executare exactă.

Cu toată stima

Wilhelm Herter,

23-50 fotograf, Str. Vămei (colțul str. sf. Ioan).

Specialitate de apă minerală.

Isvorul MATILD din Bodok

este cel mai apreciat reprezentant al apelor minerale alcalice.

Apă minerală de primul rang

care amestecată cu vin este superioară celorlalte ape minerale.

Beutura de predilecție a cercurilor celor mai înalte sociale

care în urma conținutului și îngrijirii conștiențioase și curate a isvorului, se preferă din partea medicilor apei minerale mondiale renumite Gieshübler.

Cel mai bun semn

contra falsificărilor a apei minerale MATILD este limpezimea absolută până la cea din urmă picătură.

Deposit principal a apei MATILD în Brașov la firma E. O. & L. THEIL, Strada gării Nr. 25. Telefon 324 se capătă în cele mai multe prăvălii cu ape minerale și în restaurantele mai de frunte.

Cu toată stima

Administrația isvorului, Iosif György,

Șepsibodok (Ardeal).

65-200.

Antreprize de pompe funebre

E. TUTSEK.

Brașov, Strada Porții Nr. 3.
vis-à-vis de băcânia Steaua Roșie.

Recomand Onor. public la cazuri de moarte stabilimentu-meu cu toate cele necesare pentru înmormântări mai pompoase și mai simple cu prețuri ieftine.

Depou de cosciug de metal ce se pot închid hermetic, din prima fabrică din Viena.

Fabricarea proprie a cosciugelor de lemn, de metal și imitațiuni de metal și de lemn de ștejar.

Depou de cununi pentru monumente și plantici cu cu prețurile cele mai moderate.

Reprezentanță de monumente de marmură, cară funebre proprii cu 2 și cu 4 cai, precum și un car funebru vânat pentru copii, precum și cioclii.

Comande întregi se execută prompt și ieftin, iau asupra-mi și transporturi de morți în străinătate.

La cazuri de moarte a se adresa

Telefon interurb. 405.

E. Tutsek.

25-26.